

PETER HELLER

CONSTELAȚIA
CÂINELUI

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

CARTEA ÎNTÂI

I

Las Bestia pornită, nu opresc alimentarea cu avgas de 100 LL ca să prevăd atacurile. Sunt suficient de Tânăr, sunt suficient de bătrân. Înainte îmi plăcea să pescuiesc păstrăvi mai mult decât orice pe lume.

Mă numesc Hig, doar atât. Marele Hig, dacă vreți și al doilea nume.

Dacă m-am trezit vreodată urlând în timp ce visam, deși nu spun că am făcut-o vreodată, asta a fost din cauza faptului că nu mai există nici urmă de păstrăv. Au dispărut cu toții. Fântânei, păstrăvi curcubeau, păstrăvi de munte, lipani, toți.

S-au dus și tigrii, și elefanții, și maimuțele, și babuinii, și cimpanzeii. Pițigoii, fregatele, pelicanul (gri), balena (gri), porumbelul gulerat. Trist, dar nu am plâns până când ultimul păstrăv nu a înnotat în susul râului, căutând poate ape mai reci.

Melissa, soția mea, era o hipioată bătrână. Nu chiar atât de bătrână. Arăta bine. În povestea asta ar fi putut fi Eva, deși eu nu sunt vreun Adam. Aduc mai mult cu Cain. N-au avut ei un frate ca mine.

Ai citit vreodată Biblia? Adică să stai și să o citești ca pe o carte adevărată. Uită-te peste *Plângerile lui Ieremia*. Cam pe acolo ne aflăm noi acum. Jelim. Ne vârsăm inimile precum apa.

Se spunea că la sfârșit se va face frig, după ce mai întâi se va încălzi. Mult mai frig. Încă aşteptăm. Pământul acesta e plin de surpize, una după alta, încă de când s-a despărțit de lună, care îi tot dă târcoale precum gâSCANUL unei gâște ucise.

Nu mai sunt gâște. Doar câteva. În octombrie anul trecut, am auzit gâgâitul lor familiar după apus și le-am văzut; erau

cinci, proiectate pe albastrul rece și curat de deasupra creșterilor. Cred că au dispărut toate cinci; până în aprilie, anul viitor, nu va mai fi niciuna.

Încarc manual benzina de 100 LL din vechiul rezervor al aeroportului atunci când soarele nu arde și mai am și cisterna cu ajutorul căreia se aducea combustibilul. E mai mult combustibil decât poate folosi Bestia atât cât voi trăi eu, astă dacă voi face doar excursii locale, ceea ce și intenționez – de fapt, sunt nevoie să o fac. E un avion mic, un Cessna 182 din 1956, o frumusețe. Crem cu albastru. Cred că voi fi mort atunci când Bestia își va da ultima suflare. Voi cumpăra ferma. Optzeci de acri de fâneță și lanuri de porumb într-o zonă unde încă mai există un pârâu rece, ce izvorăște din munții săngerii plini de păstrăvi de munte și lipani.

Dar înainte o să-mi fac rondul. Mă duc și apoi mă întorc.

*

Am un vecin. Unul singur. Suntem doar noi doi în micul aeroport de țară, aflat la câțiva kilometri de munți. Un teren de instrucție unde s-au construit câteva case pentru oamenii care nu puteau dormi fără avioanele lor, aşa cum jucătorii de golf adoră să trăiască pe terenul pe care joacă. Pe plăcuța de înregistrare a rablei lui de camion, care nici nu mai merge, scrie Bangley. Bruce Bangley. Am găsit-o în cutia pentru mănuși, în timp ce căutam un aparat de măsurat presiunea pe care să îl iau cu mine în avion. O adresă din Wheat Ridge. Evident că nu-i spun, ce rost ar avea, suntem doar noi doi. Doar noi doi pe o rază de cel puțin treisprezece kilometri, care reprezintă distanța dintre preeria deschisă și primul pâlc de ienuperi de la poalele muntelui. Îl salut doar – Bună. Deasupra ienuperilor sunt stejarii, apoi salcâmii negri. De fapt, maro. Uciși de gândaci și de secetă. Mulți copaci stau în picioare, deși sunt uscați, și se clatină ca o mie de schelete, oftează ca o mie de stafii, dar nu toti. Mai sunt și câteva pâlcuri de pădure verde, iar eu sunt fanul numărul unu al pădurii. Îi încurajez pe toți de aici, de jos, din

câmpie. Haide, haide, haide, creșteți! Creșteți! Este cântecul nostru de luptă. Îl urlu pe fereastră în timp ce zbor mai jos. Pâlcurile verzi se întind cu fiecare an care trece. Viața e tenace dacă o încurajezi puțin. Aș putea jura că mă aud. Mă salută la rândul lor, își flutură brațele precum penele înainte și înapoi pe jos, îmi amintesc de femei îmbrăcate în kimonouri. Pași mici sau deloc, doar flutură mâinile de o parte și de alta.

Urc acolo și pe jos atunci când pot. La pâlcurile mai verzi. Ce caraghios sună: de parcă ar trebui să mă uit în agenda. Urc pentru a respira. Aerul este diferit. E periculos, este un puseu de adrenalina de care m-aș putea lipsi. Am văzut semne de elan. Nu foarte vechi. Dacă mai există elani. Bangley spune că este imposibil. Și totuși. N-am văzut niciodată unul. Am văzut o mulțime de căprioare. Îmi iau pușca de calibrul 308 și împușc una, pe care o tărâi cu un caiac căruia i-am tăiat marginile și pe care l-am transformat în sanie. Sania mea cea verde. Căprioara stătea alături de iepuri și de şobolani. Firele de obsiga secarei stăteau nemîscăte – presupun că este suficient.

Înainte de a urca la munte fac două zboruri. O zi, o noapte, cu ochelari. Ochelarii te ajută destul de mult să vezi printre copaci dacă aceștia nu sunt prea deși. Oamenii se văd ca niște umbre verzi mișcătoare, chiar și atunci când dorm. E mai bine decât să nu verific deloc. Apoi fac un luping la sud și la est și mă întorc dinspre nord. Patruzeci și opt de kilometri, cel puțin un drum de o zi pentru un călător. Spațiul e complet deschis – numai câmpii, salvie, iarbă și chrysanthemus; și vechile ferme. Cercurile maronii ale câmpurilor, precum urmele unei cărje dispărând în preerie. Garduri vii și perdele verzi de protecție, jumătate dintre copaci sunt rupti, uscați, cățiva au rămas verzi de-a lungul unui firisor de apă sau al unui pârâu. Apoi îi spun lui Bangley.

Parcurg cei treisprezece kilometri trăgând după mine sania goală în două ore, apoi sunt la adăpost. Pot totuși să mă mișc. E ceva cale la întoarcere, mai ales când duci și o căprioară. Peste un câmp deschis. Bangley îmi acoperă spatele de la

jumătatea drumului. Mai avem încă aparatele de emisie-recepție, care se mai încarcă de la panourile solare. Lucru japonez, bine făcut. Bangley are o pușcă cu lunetă .408 CheyTac cocoțată pe o platformă pe care a construit-o singur. Un telemetru. Norocul meu. E nebun după arme. E nebun după arme și e și cam sărit. Spune că poate nimeri un om de la o distanță de doi kilometri. Și chiar a făcut-o. Am fost martor de mai multe ori. Vara trecută a ucis o fată care mă urmărea în timp ce traversam câmpia. Am auzit împușcătura, m-am oprit, am lăsat sania, m-am întors. Era aruncată pe spate peste o stâncă, cu o gaură în dreptul mijlocului, aproape sfâșiată în jumătate. Pieptul încă i se mișca, gâfând repede, capul îi era întors în lateral, iar unul dintre ochii negri și strălucitorii mă privea țintă – nu era teamă, ci doar o nedumerire arzătoare, de parcă dintre toate lucrurile la care fusese martoră, nu-i venea să credă că i se întâmpla tocmai acela. Cam aşa ceva. Ceva de genul: la naiba, *de ce?*

Asta l-am întrebat și eu pe Bangley – la naiba, de ce?

Te-ar fi prins.

Așa, și? Aveam o pușcă, iar ea avea un briceag. Ca să se apere, vezi Doamne, de *mine*. Poate că voia mâncare.

Poate. Poate că și-ar fi tăiat beregata în toiul nopții.

Mă holbam la el, gândindu-mă căt de departe îi mergea mintea, către toiul nopții, eu și cu ea. Doamne! Unicul meu vecin. Ce să-i spun? Mi-a salvat fundul de multe ori. Asta e de fapt treaba lui. Eu am avionul și ochii, el are armele, el e cel cu mușchii. Știe că eu știu că el știe: nu poate zbura, iar eu nu am nervi suficient de tari pentru a ucide. Altfel, probabil că ar fi fost unul dintre noi. Sau niciunul.

Îl mai am și pe Jasper, fiul lui Daisy, care este cea mai bună alarmă.

Așa că, atunci când ne plăcăsim de iepuri și de pește-lună din iaz, vânează căte o căprioară. De cele mai multe ori, nu vreau decât să urc la munte. E ca și cum m-aș duce la biserică, unde e sfîntenie și răcoare. Pădurea moartă, care se leagă și șoptește.

Pădurea verde, plină de foșnet. Aroma ca de mosc a culcușului căprioarelor. Pâraiele unde mă rog tot timpul să văd un păstrăv. Unul căt un deget măcar. Un supraviețuitor mare și bătrân, cu umbra lui verde proiectată peste umbrele verzi ale pietrelor.

La o distanță de treisprezece kilometri, peste câmpul deschis, către munți, la primii copaci. Acesta este perimetruul nostru. Zona noastră de siguranță. Aceasta este slujba mea.

Astfel, el își poate direcționa armele către vest. Așa spune Bangley. Pentru că într-acolo sunt patruzeci și opt de kilometri de câmpii înalte în toate celelalte direcții, cale de mai bine de o zi de mers pe jos, dar la doar vreo două ore la vest de primii copaci. Familiile se află la săisprezece kilometri către sud, dar nu ne deranjează. Așa le spun eu. Sunt vreo treizeci de meniști cu o boală de sânge care a apărut după gripă. Ca un fel de ciumă, dar cu o evoluție lentă. Ca un fel de SIDA, cred, poate ceva mai contagioasă. Copiii s-au născut astfel, aşa că toți sunt bolnavi și slabici și în fiecare an mor cățiva.

Noi ne păzim perimetruul. Dar dacă cineva s-ar ascunde? În tufișuri. În sălciiile care se întind de-a lungul vreunui pârâu. Mai sunt și cursurile de apă cu malurile lor abrupte ca niște șanțuri. M-a întrebat astă odată: cum de știu. Cum de știu că nu se află careva în perimetruul nostru, în toată zona aceea goală, ascunzându-se, așteptând să ne atace? Dar chestia este că eu văd multe. Nu ca în palmă, ar fi prea simplu, ci ca dintr-o carte pe care am citit-o și am răscrisit-o de prea multe ori ca să mai tin cont, cam ca Biblia pentru unii oameni din vechime. Pur și simplu, știu. O propoziție ciudată. Un spațiu gol. Două virgule acolo unde ar trebui să fie una. Știu.

Cred că știu: dacă voi muri, fără „dacă“, va fi într-o parte incursiunile acestea în munți. În timp ce traversez câmpia deschisă cu sania plină. Ucis în spate de o săgeată.

Acum ceva vreme, Bangley mi-a dat o vestă antiglonț, una din arsenalul lui. Are tot soiul de rahaturi. Zicea că nu ar putea trece prin ea glonț de pistol sau vreo săgeată, dar dacă ar fi vorba de o pușcă, depinde, poate, dacă am noroc. M-am gândit

la asta. Se presupune că suntem singurii supraviețuitori, dar cu familiile la o distanță de cel puțin câteva sute de kilometri pătrați, singurii supraviețuitori, sper să am noroc. Așa că port vestă pentru că îmi ține cald, dar în timpul verii nu prea o iau. Atunci când o port, mă simt de parcă aş aștepta ceva. Ca și cum aş aștepta pe peronul unei gări un tren care nu a mai venit de luni în sir? Poate. Uneori, aşa îmi imaginez toată povestea asta.

*

La început a fost Frica. Pe atunci nu mă speria neapărat gripea, pe atunci mergeam, vorbeam. Nu vorbeam prea mult, dar eram sănătos la trup – și la minte, judecați singuri. Două săptămâni întregi de februarie – trei zile am avut 40-41 – știu că mi-au prăjît creierii. Encefalită sau ceva de genul. Fierbinte. Gânduri care erau cândva la locul lor, care se simțeau bine unul cu celălalt erau acum dezamăgite, nesigure, deprimate, ca poneii aceia norvegieni sălbatici pe care un profesor rus i-a mutat în zona arctică siberiană și despre care am citit cândva. Încerca să recreeze Epoca de Gheață, cu o mulțime de iarbă și faună și cu niște oameni. Dacă ar fi știut ce viitor va avea omenirea, poate că s-ar fi apucat de un alt hobby. Jumătate dintre ponei au murit, cred că din cauza dorului de pădurile lor scandinave, iar jumătate au rămas pe lângă stația de cercetare de unde erau hrăniți cu boabe, dar în final tot au murit. Așa sunt și gândurile mele uneori. Atunci când sunt stresat. Atunci când mă deranjează ceva și mă săcâie. Sunt destul de în regulă, adică funcționează, dar de multe ori se simt nelalocul lor, de parcă ar fi triste, uneori se întrebă dacă n-ar trebui cumva să se afle la zeci de mii de kilometri depărtare de aici, într-un loc cu un milion de metri pătrați de pădure rece norvegiană. Uneori nu am incredere că gândurile mele n-o vor lua razna. Probabil că nu din cauza creierului meu – probabil că e normal având în vedere situația în care ne aflăm.

Vreau să fiu bine înțeles: suntem aici de nouă ani. Gripa a ucis aproape pe toată lumea, apoi boala asta de sânge a ucis și

mai mulți. Supraviețuitorii sunt cel mai probabil Deloc Amabili, de aceea locuim aici, în câmpie, de aceea patrulez în fiecare zi.

Am început să dorm pe jos din cauza atacurilor. E ca și cum supraviețuitorii se uită pe o hartă și bifează. Pe malul unui pârâu mai mare, bifat. Așadar, apă, bifat. Probabil au combustibil, bifat. Având în vedere că e un aeroport, bifat. Oricine a citit căt de căt știe și că aeroportul astăa a fost un model pentru producerea de curent durabil, bifat. Fiecare casă cu panouri solare și OBF care funcționa în mare parte cu putere eoliană. Bifat. OBF înseamnă Operator cu Bază Fixă. Aș fi putut spune Oamenii care Conduc Aeroportul. Dacă ar fi știut ce avea să se întâpte, nu ar fi complicat totul atât de mult.

Intrușii veneau de obicei noaptea. Veneau singuri sau în grupuri, cu arme, cu puști de vânătoare, având cuțite, veneau atrași ca fluturii debec spre lumina de pe verandă pe care o lăsam aprinsă.

Am patru panouri de șaizeci de wați pe casa în care nu dorm, aşa că un LED care să lumineze toată noaptea nu este o problemă aşa de mare.

Nu eram în casă. Dormeam sub pături pe jos dincolo de movila de pământ, la o distanță de o sută de metri de casă. E un aeroport vechi, totul e teren deschis. Mărâitul gros al lui Jasper. Este o corcitură de câine de cireașă, cu un bot mare. Mă trezesc. Îl fac un semn lui Bangley. Pentru el cred că era un fel de sport. Într-un fel îl relaxa, aşa cum mă relaxează pe mine mersul în munți.

Era un sănț adânc, o movilă mare de pământ pe care am înălțat-o și mai mult. Suficient de înaltă pentru a merge în picioare la adăpostul ei. Bangley sare și apoi se aşază ghemuit lângă mine, către vârful movilei unde eu scrutez deja cu ochelarii de zbor, și îi simt respirația găfăită. Are și el ochelari, de fapt are vreo patru perechi, și mi-a dat și mie una. Spune că în ritmul în care îi folosim, diodele vor rezista zece ani, poate chiar douăzeci. Ce se va întâmpla atunci? Eu am împlinit patruzeci de ani anul trecut. Jasper a primit ficat (de căprioară), eu

am mâncat o conservă de piersici. Am invitat-o pe Melissa, iar ea a venit aşa cum vine de obicei, o şoaptă şi un fior.

În zece ani, aditivul nu va mai păstra combustibilul suficient de proaspăt. În zece ani voi încheia cu toate astea. Poate.

Jumătate din timp, dacă e noapte cu lună sau dacă cerul e îinstelat şi e zăpadă, Bangley nu are nevoie de ochelari, are punctul roşu, aşa că doar fixează punctul pe figurile în mişcare, pe cele care stau nemîscăte, ghemuite, şoptind, îl centrează pe umbra de lângă vechiul tomberon, aşază punctul pe un piept. *Bang*. Nu se grăbeşte, îşi plănuieşte următoarea mişcare – *bang bang bang*. Respiraţia îi devine mai greoaie, mai găfăită. De parcă s-ar pregăti să i-o tragă cuiva, ceea ce presupune că şi face.

Cel mai mare grup cu care ne-am confruntat era alcătuit din şapte oameni. L-am auzit pe Bangley lângă mine numărând în şoaptă. Rahat, murmură el, chicotind aşa cum face de obicei atunci când e nemulţumit. Adică mult mai nemulţumit decât de obicei.

Hig, îmi şoptică, va trebui să participe.

Am o puşcă semiautomată AR-15 şi mă pricep să o mănuiesc, iar el mi-a dat şi un telescop de noapte. Eu doar...

Am făcut-o.

Trei dintre ei au supravieţuit primului voleu, după care au avut parte de primul nostru schimb de focuri bona fide. Dar ei nu aveau ochelari pentru vedere de noapte, nu cunoşteau terenul, aşa că nu a durat mult.

Astfel a început dormitul meu afară. Nu intenţionam să fiu prins în casă. Aşa cum dragonul doarme pe comoară, dar nu şi eu. Eu stau tot timpul afară.

După cea de-a doua vară, s-au mai potolit – aşa cum ai închide un robinet, pic, pic. La început poate doar câte un vizitator pe anotimp, apoi niciunul. După aproape un an, a apărut un grup de patru care mai că ne-a ras. Atunci am început să zbor periodic, ca la serviciu.

Acum nu mai sunt nevoie să dorm pe pământ. Avem sistemul nostru, în care avem încredere. Frica este acum precum amintirea unei senzaţii de greaţă. Nu-ţi mai aminteşti cât de rău îţi era sau că îţi doreai mai degrabă să mori. Dar eu tot aşa fac. Dorm pe jos. Iarna, sub o movilă de pături care cântăresc probabil aproape zece kile. Îmi place. Nu mă simt blocat. Tot mai dorm după movila de pământ, tot mai las aprinsă lumina de pe verandă, Jasper tot se mai cuibăreşte la picioarele mele, tot mai visează şi tresare, tot mai tremură sub pătura lui, dar cred că acum e aproape surd şi la fel de inutil ca o alarmă, pe care nu o voi lăsa niciodată pe seama lui Bangley. Nu ştii niciodată cum e cu Bangley. E la limită. Poate că vreodată nu o să-i placă deloc carnea pe care o aduc, cine ştie. Din prisma lui, totul are o utilitate.

Cândva, am avut o carte despre stele, dar acum n-o mai am. Memoria încă mă mai ajută, dar nu şi atunci când vine vorba despre constelaţii. Aşa că mi le imaginez. Îmi închipui un Urs şi o Capră, dar poate că nu acolo unde ar trebui să fie, îmi imaginez unele cu denumirile animalelor care existau cândva, cele pe care le ştiam. Mi-am imaginat una drept Melissa, cu întreaga ei fiinţă parcă zâmbind, înaltă, privind în jos către mine în noptile de iarnă. Privind în jos către mine în timp ce gerul îmi încrăneşte genele şi îmi îngheată barba. Mi-am imaginat una şi pentru micul Angel.

*

Melissa şi cu mine locuiau în Denver, pe malul unui lac. La doar şapte minute de centrul oraşului, de librăria cea mare, de restaurante, de filme; ne plăcea toate acestea. De pe fereastra cea mare a căsuţei noastre, vedeam iarbă, apă, munţi. Gâştele. Aveam un stol de gâşte din zonă şi unul de gâşte canadiene, care veneau toamna şi primăvara în stoluri mari, amestecate cu cele din zonă, poate chiar se împerecheau, apoi mergeau mai departe. O porneau din nou în zbor, în stoluri în formă de V. Le puteam distinge pe cele călătoare de cele sălbaticice. Aşa credeam.

În octombrie - noiembrie, în timp ce ne plimbam în jurul lacului înainte de cină, ni le arătam unul altuia. Eu eram de părere că ea greșea tot timpul. Se enerva crunt. Era foarte deșteaptă, dar nu cunoștea gâștele aşa de bine ca mine. Niciodată nu m-am considerat foarte deștept, dar am avut întotdeauna un instinct bun.

Când l-am luat pe cățelușul Jasper, mi s-a confirmat: avea să le vâneze pe cele sălbaticice, care erau sperioase, dar nu și pe cele locale, care erau rele. Întocmai teoria mea.

Nu aveam copii. Ea nu putea face. Am mers la doctor. A încercat să ne vândă diverse tratamente, pe care le-am refuzat. Ne simțeam bine unul în compania celuilalt. Apoi, s-a întâmplat, ca o minune. A rămas însărcinată. Ne obișnuisem cu gândul și nu mai eram sigur că voi putea iubi pe cineva mai mult. O priveam în timp ce dormea și îmi ziceam în gând: te iubesc mai mult decât orice pe lume.

Uneori, pe atunci, în timp ce pescuiam cu Jasper în susul râului Sulphur, îmi atingeam limitele. Adică simțeam că inima avea să îmi explodeze. Să explodeze e altceva decât să se rupă. Era ca și cum n-aș fi putut să exprim cât de frumos era. Nu neapărat cât de frumos, pentru că nu era doar frumusețe. Era ceva în modul în care simțeam că aparțin lumii. Arcul acela mic din pietre netede, stâncile aplecate. Miroslul molizilor. Micul păstrăv care făcea cercuri mute în apa neagră a unui iaz. și nici măcar nu trebuia să mulțumesc pentru asta. Doar să exist. Să pescuiesc. Să merg în susul pârâului, să se întunece, să se facă rece, să devină totul o singură parte. Parte din mine cumva.

Melissa face și ea parte din același cerc. Dar în alt mod, pentru că fiecăruia ne este încredințat un anumit suflet. De parcă aș fi putut să-o țin cu grija în palmele mele, să o țin cu multă, multă grija, așa cum nu pot ține în grija zona asta, dar pe ea, da, și poate că în tot timpul acela ea a fost cea care mă ținea pe mine.

Spatialul St. Vincent se afla dincolo de lac. Acolo aterizau elicopterele portocalii. Către sfârșit, discutam să zburăm către vest, dar era prea târziu și, dacă tot exista spitalul, am

mers acolo. Într-una dintre clădirile pe care puseseră stăpânire. Pline cu morți.

*

Bangley apare pe neașteptate. Eu schimb uleiul. Ar putea să bată cu degetele în metalul ușii, dar nu o face, și place să mă sperie de moarte. Apare aşa lângă mine, ca o fantomă.

Cu ce ne mai pierdem timpul acum?

Doamne, dacă voi face atac de cord, cine o să-ți mai facă rondurile din aer?

Am găsi noi pe cineva, nu-i aşa? Dăm anunț la ziar.

Un rânjet care se întinde până la ochii care nu zâmbesc niciodată.

Oricum, pun pariu că aș putea pilota rabla asta.

Contină să spună asta când și când. E ca un fel de avertisment. Pentru ce? Dacă ar fi vrut să aibă singur locul acesta bătut de vânturi, l-ar fi putut avea. Cu mult timp în urmă.

Acum s-a trezit și Jasper pe pătura lui plină de praf și începe să mărâie. Jasper nu-l poate suferi pe Bangley decât dacă e vreo situație de urgență provocată de vreun vizitator, caz în care se abține - știe să lucreze în echipă. Odată, imediat după ce a apărut Bangley, Jasper s-a repezit la brațul lui, iar Bangley a scos o armă mare căt o tigaie și l-a luat la ochi, dar eu am țipat. A fost singura dată. Am spus: Dacă împuști câinele, vom muri cu toții.

Bangley a clipit, cu rânjetul acela al lui. Cum adică vom muri cu toții?

Adică eu sunt cel care face rondurile din aer, singurul mod în care putem asigura perimetru.

Cuvântul acela. Era singurul care-și atingea ținta. Aproape că l-am văzut cum și intră în ureche și, prin tuburile ei, în creier. Perimetru. Singurul mod de a-l asigura. A clipit. și-a mișcat maxilarul dintr-o parte în alta. Puțea. Ca săngele vechi după ce ai măcelărît o căprioară.

Singurul motiv pentru care sunt încă în viață. Cum credeți că locuiesc aici singur?